

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **Mgr. Ing. L. V.**, zast. JUDr. Ludmilou Zdvořákovou, advokátkou se sídlem Žižkova třída 309/12, České Budějovice, proti žalované: **Jihočeská univerzita České Budějovice**, se sídlem Branišovská 31a, České Budějovice, zast. JUDr. Jaroslavem Svejkovským, advokátem se sídlem Kamenická 1, Plzeň, ve věci žaloby proti rozhodnutí rektora Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích ze dne 31. 7. 2013, č. j. 01/0396/13, vedené Krajským soudem v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 A 122/2013, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudkyním Krajského soudu v Českých Budějovicích, JUDr. Věře Balejové, JUDr. Marii Trnkové (dříve Krybusové) a Mgr. Heleně Nutilové,

t a k t o:

Soudkyně Krajského soudu v Českých Budějovicích, JUDr. Věra Balejová, JUDr. Marie Trnková a Mgr. Helena Nutilová **n e j s o u v y l o u č e n y** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 A 122/2013.

O d ů v o d n ě n í:

[1] Žalobce se od roku 2010 domáhá ochrany proti rozhodnutí děkana Teologické fakulty Jihočeské univerzity ze dne 7. 12. 2009, č. j. 04/1359/09, kterým mu bylo ukončeno studium na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích ve studijním programu M6107 Humanitní studia, magisterský studijní obor 6141T031 Pastorační asistence, v kombinované formě studia. Shora uvedené rozhodnutí děkana bylo žalovanou opakovaně přezkoumáváno a shledáno v souladu se zákonem (potvrzující rozhodnutí ze dne 8. 2. 2010 a 1. 9. 2010). Obě rozhodnutí byla následně na základě žaloby Krajským soudem v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) rozsudky ze dne 11. 6. 2010, č. j. 10 A 24/2010 - 42 a ze dne 19. 1. 2011, č. j. 10 A 77/2010 - 38, zrušena. Žalovaná vydala již třetí rozhodnutí dne 31. 7. 2013, č. j. 01/0396/13, kterým rozhodnutí děkana znovu potvrdila. Krajský soud žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl rozsudkem ze dne 21. 3. 2014, č. j. 10 A 122/2013 - 71. K podané kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud toto rozhodnutí krajského soudu zrušil rozsudkem ze dne 7. 11. 2014, č. j. 5 As 64/2014 - 42 (dále jen „zrušující rozsudek“). Před dalším meritorním rozhodnutím krajský soud zaslal poučení o procesních právech a povinnostech účastníků řízení (zástupkyně převzala v neděli 25. 1. 2015), v němž soud poučuje žalobce o možnosti vyjádřit se o osobách soudců. Dne 3. 2. 2015 podal žalobce prostřednictvím své zástupkyně blanketní námitku podjatosti, kterou doplnil dne 17. 2. 2015.

[2] Poučení shledává zmatečným, protože z formulace „mimo vyjmenovaných soudců“ neuvádí další, kteří přicházejí v úvahu. Na základě dosavadního průběhu řízení, které

se projednává 5 let, nesouhlasí s tím, aby i nadále věc rozhodovali a projednávali stejní soudci jako v předešlém řízení. Z nahlédnutí do spisu zjistil, že si soud další důkazy od žalobce nevyžádal, což činí jeho další rozhodování podivným, zavádějícím až zmatečným. Procesní postup vzbuzuje údiv, a proto namítá podjatost všech tří soudců. Soud má zájem na tom, aby univerzita nebyla poškozena. Je zde důvodné podezření, že rektor spolupracuje se soudem a ovlivňuje přímo nebo nepřímou rozhodnutí soudců. Soudci disponují poznatky o věci, které získali jinak než v rámci řízení, od rektora Západočeské univerzity a zástupce žalované. Aby soudce byl vyloučen, není nutné prokázat jeho podjatost, nýbrž stačí pochybnosti o jeho nepodjatosti. Důvodné pochybnosti o nepodjatosti soudců lze mít zejména z toho důvodu, že předmětem řízení v nyní posuzované věci je vyřízení námítky žalobce o podjatosti soudců odvolacím soudem II. stupně.

[3] Pokud soud dvakrát zrušil rozhodnutí rektora a poté rektor vydává po 3 letech úplně jiné rozhodnutí nekorespondující s rozhodnutím děkana a soud na to nereaguje, zmatečně vydá rozhodnutí. Ze strany soudu nejde o právní názor, ale záměrně vydaný rozsudek buď na základě emotivního zkratu, nebo podle účelovosti soudců. Žalobce je přesvědčen, že v souladu s názorem obsaženém ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu musí krajský soud zdůvodnit, proč považuje argumentaci žalobce za nedůvodnou. Krajský soud se však snaží vydat tentýž rozsudek a zamítnout jeho žalobu.

[4] S ohledem na tyto skutečnosti navrhuje, aby soudkyně Krajského soudu v Českých Budějovicích, JUDr. Věra Balejová, JUDr. Marie Trnková a Mgr. Helena Nutilová byly vyloučeny z rozhodování ve věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 A 122/2013.

[5] Soudkyně senátu 10 A správního úseku krajského soudu JUDr. Věra Balejová, JUDr. Marie Trnková a Mgr. Helena Nutilová se k podané námítce vyjádřily shodně tak, že se necítí být ve věci sp. zn. 10 A 122/2013 podjatými, neboť nemají žádný osobní vztah k žalobci ani k věci. JUDr. Balejová dodala, že obsáhlé důvody uplatněné v námítce nepředstavují okolnosti, které by měly za následek vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci. S těmito vyjádřeními byla věc předložena k rozhodnutí podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyššímu správnímu soudu.

[6] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.* Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. *účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námítku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námítkám se nepřiblíží. Námítka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.*

[7] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu vyplývá, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námítky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv

pokračování

jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz náleží Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem osob zúčastněných na řízení vedou. K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci však může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11). Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. totiž představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je příslušnost zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána zákonnému (příslušnému) soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

[8] Soud se nejdříve zabýval včasností uplatněné námitky podjatosti. Ta se musí uplatnit v souladu § 8 odst. 5 s. ř. s. do jednoho týdne ode dne, kdy se účastník řízení o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka byla podána ve lhůtě jednoho týdne od doručení poučení o složení senátu a byla proto podána včas.

[9] Námitka podjatosti není důvodná.

[10] Skutečnost, že soud si pro účely svého rozhodování nevyžádal další důkazy, což činí dle přesvědčení žalobce jeho rozhodování podivným, zavádějícím až zmatečným, není sama o sobě důvodem, který by měl zapříčínovat pochybnosti o nepodjatosti rozhodujících soudkyň. Ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. výslovně uvádí, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci. Pro úplnost soud dodává, že navrhování důkazů k prokázání svých tvrzení je primárně úlohou účastníků řízení, nikoliv soudu.

[11] Okolností zakládající pochybnost o soudcově nepodjatosti nemůže být ani rozhodování o námitce podjatosti nadřízeným soudem. Soudci krajského soudu jsou profesionály, kteří se potýkají s přezkumem svých rozhodnutí, jakož i stížnostmi na postup ve věci, zcela běžně. Tato okolnost sama o sobě není důvodem zakládající pochybnost o soudcově nepodjatosti.

[12] K tvrzeným skutečnostem, že rektor spolupracuje se soudem a ovlivňuje přímo nebo nepřímou rozhodnutí soudců, popř. že soudci disponují poznatky o věci od rektora Západočeské univerzity a zástupce žalované, lze uvést, že se jedná o ničím nepodložená nekonkrétní tvrzení. Při posuzování námitky podjatosti je třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce v konkrétním případě. K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci však může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat. Takové okolnosti v projednávaném případě Nejvyšší správní soud neshledal.

[13] Další důvody, ve kterých spatřuje žalobce pochybnosti o nepodjatosti uvedených soudkyň, jsou spojeny především s rozhodováním v dané věci. Ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. výslovně uvádí, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Rozhodovací činnost, respektive právní názory soudců na určitou otázku, proto nemohou samy o sobě zakládat důvod k jejich podjatosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 9. 2004, č. j. Nao 13/2004 - 54, publ. pod č. 433/2005 Sb. NSS).

[14] Namítaná zmatečnost poučení o složení soudů nemá se zákonnými důvody pro vyloučení soudkyň pro podjatost žádnou souvislost (srov. § 8 odst. 1 s. ř. s.). Navíc je toto poučení dostatečně určité, neboť slovo mimo se vztahuje k JUDr. Balejové. Mimo ni přicházejí jako soudci, kteří mohou v souladu s rozvrhem práce věc projednávat a rozhodovat, v úvahu ještě JUDr. Trnková, Mgr. Nutilová a JUDr. Ing. Strnad Ph.D.

[15] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou námitku podjatosti soudkyň JUDr. Věry Balejové, JUDr. Marie Trnkové (dříve Krybusové) a Mgr. Heleny Nutilové a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. dubna 2015

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu